

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 28.01.2002, sp. zn. 29 Odo 503/2001, ECLI:CZ:NS:2002:29.ODO.503.2001.1

Číslo: 48/2002

Právní věta:

Zavázal-li se kupující zaplatit prodávajícímu kupní cenu do určité částky s tím, že konečnou výši kupní ceny ve sjednaném rozmezí určí prodávající, nezávisí výše kupní ceny jen na vůli prodávajícího a jde o platnou dohodu o způsobu dodatečného určení kupní ceny (§ 409 odst. 2 obch. zák.).

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 28.01.2002

Spisová značka: 29 Odo 503/2001

Číslo rozhodnutí: 48

Číslo sešitu: 7-8

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Koupě

Předpisy: § 409 odst. 2 předpisu č. 513/1991Sb.

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

K r a j s k ý o b c h o d n í s o u d v P r a z e rozsudkem ze dne 25. 5. 2000 zavázal žalovanou zaplatit žalobkyni částku 54 900 Kč s 18% úrokem od 31. 1. 1997 do zaplacení. Soud dospěl po provedeném dokazování k závěru, že účastníci uzavřeli (v intencích ustanovení § 409 a násl. obch. zák.) v roce 1996 ústně kupní smlouvu o prodeji výtahu NOV 650 D za cenu „do 50 000 Kč plus DPH“ (s vědomím, že kupní cenu vyúčtuje prodávající). Zboží si žalovaná odvezla, takže žalobkyni vzniklo právo na zaplacení kupní ceny, kterou žalované v prosinci 1996 vyúčtovala fakturou znějící na částku 45 000 Kč a daň z přidané hodnoty (DPH) ve výši 9900 Kč.

K o d v o l á n í ž a l o v a n é V r c h n í s o u d v P r a z e rozsudkem ze dne 29. 3. 2001 změnil rozsudek soudu prvního stupně tak, že žalobu zamítl. Odvolací soud vyšel ze skutkových zjištění soudu prvního stupně, avšak neztotožnil se s právním hodnocením věci. Podle odvolacího soudu nebyla účastníky sjednána kupní cena, když dohodou o kupní ceně není ujednání, že má jít o částku „do 50 000 Kč plus DPH“, a nejde též o dohodu o způsobu objektivního určení kupní ceny po uzavření kupní smlouvy. Odtud odvolací soud uzavřel, že žalobkyně neprokázala vznik kupní smlouvy ani existenci závazku z kupní smlouvy.

Proti rozsudku odvolacího soudu podala žalobkyně včas dovolání, namítajíc, že jsou dány dovolací

důvody dle ustanovení § 241 odst. 3 písm. c) a d) o. s. ř., jejichž prostřednictvím lze odvolacímu soudu vytýkat, že jeho rozhodnutí vychází ze skutkového zjištění, které nemá v podstatné části oporu v provedeném dokazování (písmeno c/), a že spočívá na nesprávném právním posouzení věci (písmeno d/). Podle dovolatelky nebylo v průběhu řízení vyvráceno, že ředitel žalované se dohodl s jejím ředitelem o prodeji stavebního výtahu za cenu do 50 000 Kč plus DPH, přičemž bylo současně dohodnuto, že po odvozu výtahu bude vystavena faktura s konkrétní cenou pohybující se v tomto rozpětí. Z uvedeného je zřejmé, že způsob dodatečného stanovení kupní ceny byl (v souladu s ustanovením § 409 odst. 2 obch. zák.) jednoznačně a určitě dohodnut, což ve výpovědi potvrdil i svědek Ch. Jelikož odvolací soud učinil z nesprávného skutkového zjištění i nesprávný právní závěr, požaduje dovolatelka, aby dovolací soud zrušil napadený rozsudek a věc vrátil odvolacímu soudu k dalšímu řízení.

Podle bodu 17., hlavy první, části dvanácté, zákona č. 30/2000 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, dovolání proti rozhodnutím odvolacího soudu vydaným přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona nebo vydaným po řízení provedeném podle dosavadních právních předpisů se projednají a rozhodnou podle dosavadních právních předpisů (to jest podle občanského soudního řádu ve znění účinném před 1. lednem 2001).

Dovolání je ve smyslu ustanovení § 238 odst. 1 písm. a) o. s. ř. přípustné a je i důvodné. Nejvyšší soud proto napadený rozsudek zrušil a věc vrátil odvolacímu soudu k dalšímu řízení.

Z odůvodnění:

Vady řízení, k nimž dovolací soud přihlíží z úřední povinnosti, nebyly dovoláním namítány a ze spisu se nepodávají (§ 242 odst. 3 o. s. ř.); Nejvyšší soud se tedy zabýval uplatněnými dovolacími důvody, především otázkou správnosti právního posouzení věci.

Právní posouzení věci je obecně nesprávné, jestliže odvolací soud posoudil věc podle právní normy, jež na zjištěný skutkový stav nedopadá, nebo právní normu, sice správně určenou, nesprávně vyložil, případně ji na daný skutkový stav nesprávně aplikoval.

Podle ustanovení § 409 obch. zák. kupní smlouvou se prodávající zavazuje dodat kupujícímu movitou věc (zboží) určenou jednotlivě nebo co do množství a druhu a převést na něho vlastnické právo k této věci a kupující se zavazuje zaplatit kupní cenu (odstavec 1). Ve smlouvě musí být kupní cena dohodnuta nebo musí v ní být alespoň stanoven způsob jejího dodatečného určení, ledaže strany ve smlouvě projeví vůli ji uzavřít i bez určení kupní ceny. V tomto případě je kupující povinen zaplatit kupní cenu stanovenou podle § 448 (odstavec 2).

Pro výsledek dovolacího řízení je určující zodpovězení otázky, zda ujednání, podle kterého měl být výtah prodán za cenu „do 50 000 Kč plus DPH“, je platnou dohodou o kupní ceně nebo alespoň dohodou o způsobu dodatečného určení kupní ceny.

Podle přesvědčení Nejvyššího soudu je popsané ujednání dostatečně konkrétní a plně možnou dohodou o způsobu dodatečného určení kupní ceny dle § 409 odst. 2 obch. zák. Jestliže se kupující dohodla s prodávajícím, o tom, že kupní cena bude ve výši „do 50 000 Kč plus DPH“ (s vědomím, že kupní cenu „vyúčtuje“ prodávající), pak tím právně závazným způsobem projevila vůli zaplatit jakoukoliv částku určenou (následně vyúčtovanou) prodávající, která se bude pohybovat v dohodnutém rozmezí. Jinak řečeno, kupující se dohodla s prodávající na tom, že prodávající bude mít možnost jednostranně určit konkrétní výši kupní ceny, až do maximální výše 50 000 Kč, s tím, že k takto určené částce bude přičtena částka odpovídající dani z přidané hodnoty („plus DPH“).

Právní posouzení věci odvolacím soudem, který takovou dohodu o ceně (o způsobu jejího dodatečného určení) za možnou nepovažoval a odtud usuzoval na neexistenci závazku z kupní smlouvy, tudíž správné není. Vzhledem k tomu, že rozsudek odvolacího soudu na tomto nesprávném právním posouzení věci spočívá, lze uzavřít, že dovolací důvod dle § 241 odst. 3 písm. d) o. s. ř. byl uplatněn právem. Nejvyšší soud proto, aniž nařizoval jednání (§ 243a odst. 1, věta první, o. s. ř.) napadený rozsudek zrušil a věc vrátil odvolacímu soudu k dalšímu řízení (§ 243b odst. 1, 2 a 5 o. s. ř.).